

Banke...kamate...provizije...

Autor Administrator

Kako to banke zgodno rade!

Imamo svoju državu. Generacije su sanjale o njoj, tisuæe stradale i život svoj za nju položile. Jer, država je najvažnija; ona je tu da èuva sveukupne nacionalne interese, kao i svekoliku sigurnost i integritet svakog pojedinca, graðanina. Narod bez države je "glasovita je misao jednog od njihovih državotvoraca u osvjetljenju prvih dana današnje Lijepe naše.

Država – to sam ja, govorio je svojevremeno èuveni monarh. A naša država? Valjda svi mi graðani - takvi kavi jesmo. Kaže se: država je onakva kakvu narod zasluðuje - kakav narod takva država. Ja bih, ipak, rekao da su to ponajprije njene institucije kroz koje političke elite ostvaruju svoje planove i ciljeve, i provode svoju volju. Kako to èine, kakvi su plodovi? Ako je suditi po onome što smo do sada vidjeli i što svakodnevno možemo pratiti oko sebe, a osobito iz medija, koji kao da se natjeèu u takvim prikazima, prilièno gorke.

Po volji tih elita, "danas uglednih osoba, uloženo je 87 milijardi kuna u sanaciju hrvatskih banaka, da bi ih potom prodali strancima za 5 milijardi, što se ovima isplatilo u vidu dobiti veæ prve godine" (M. Ivko). Jednako je bilo sa prodajom strateških državnih tvrtki – Telekomom, Inom, Plivom i dr. "Rije è je o milijardama profita koje stranci svake godine iznose iz tih banaka i nekad strateških tvrtki prodanih profiterima". Koliko je Hrvatska izgubila sa ZERP-om posebna je prièa. Neoprostivo. I sada "te iste osobe koje su rasprodale ovu zemlju otetivši je za više od sto pedeset milijardi kuna i dalje odlueuju o njezinoj sudbini" (M.I)

Sve dublje raslojavanje na bogatu manjinu i osiromašenu veæinu, vojska nezaposlenih, nestanak srednjeg sloja, sve više kopaèa po kontejnerima i korisnika javnih kuhinja, sve ozbiljnije svaðe i podjele po svim avovima, porast nasilja i kriminala na sve strane, korupcije u svim porama društva od vrha do dna, prepuni zatvori i svakodnevni prikazi sa sudskih procesa – veæ godinama su naša svakodnevica. Odavno je nestalo domoljubnog ushita, ostala je samo opæa apatija, beznaèe, nepovjerenje. Ipak, je li to baš sve tako? Ili se radi samo o dojmu kojega nam smiljeno potenciraju mediji pod kontrolom suvremenog božanstva - krupnog kapitala.

Vrijedi pročitati izlaganje saborskog zastupnika Gorana Marića o funkcioniranju bankarskog sustava sa dosta konkretnih pokazatelja i komentar Tihomira Dujmovića na istu temu.

I još jednu gotovo proročku opomenu neponovljivog M. I. "Oni su Hrvati, direktori banaka, uz pomoć guvernera Hrvatske narodne banke Željka Rohatinskog za račun svojih stranih gazda hrvatsko gospodarstvo i sunarodnjake iscrpljuju lihvarskim kreditima, provizijama i naknadama, ostvaruju milijardske dobiti i u najvećim krizama. A u ovrhama tisuće ljudi izbacuju na ulice i tjeraju na samoubojstva. Kolike su im krvarine? Godišnje zarade - kako nas je upravo obavijestio jedan saborski dužnosnik - više od pet milijuna kuna! Boje li se da im djeca u mlijeku koje piju i u odjeći kupljenoj za taj novac osjetiti miris lopovštine i tuđe bijede? Ni govora! Štoviše, oni su marljivi članovi molitvenih zajednica, na Kaptolu blagoslovljeni gulikože vlastitoga naroda i države";

J.P.

Iz izlaganja G. Marića, predsjednika saborskog Odbora za financije

Hrvatska narodna banka odavno je skrenula s nacionalnog puta i snažno se upregnula u privatne interese - oštro je kritizirao HNB predsjednik saborskog Odbora za financije i HDZ-ovac Goran Marić te zatražio hitnu izmjenu Zakona o HNB-u jer ta banka "ne djeluje u općim, nacionalnim interesima".

- Govorite da je situacija sjajna i da trebamo biti sretni - to nam nije gore. Ekonomska situacija u RH nije idilična i mislim da treba zabrinjavati svakog ozbiljnog Hrvata, situacija nije onakva kako daju potencijali Hrvatske - materijalni i ljudski, znatno je lošija nego - to bi trebala biti, a ima makroekonomskih pokazatelja koji to potvrđuju - rekao je Marić viceguverneru HNB-a Relji Martiću koji je predstavio izvješće o poslovanju HNB-a u 2010. godini.

– Malo æu se vratiti u razdoblje od 2000. do 2011. Od '95. pa do danas prosjeena se plaæa udvostruèila, to je lijepo za èuti, no životni su se troškovni viševi nego udvostruèili, teæaj kune pao je za 15 posto, znaèi kuna je ojaèala 15 posto, a štedi se 95 posto u eurima, dok uspješnost i efikasnost mjerimo u stabilnoj kuni u odnosu na euro. BDP je bio 164 milijarde '99., a danas je 334,6 milijardi, porastao je dvostruko, isto tako udvostruèio se i po stanovniku, ali s druge strane i hrvatski se inozemni dug sa 10 milijardi popeo na 46 milijardi, odnosno èetiri i pol puta je veæi.

Dug srednje države sa šest milijardi eura poveæao se na devet milijardi eura, poveæan je tri puta, a inozemni dug RH u ukupnom BDP-u sa 47 posto u 2000. porastao je danas na iznad 100 posto BDP-a. Prihodi državnog proraèuna poveæali su se 2,4 puta, kao i rashodi državnog proraèuna, u 2000. godini izvoz je bio 4,8 milijardi eura, a uvoz 8,6 milijardi, u 11 proteklih godina RH je ukupno izvezla 77,4 milijarde eura, a uvezla 158,1 milijardu eura. Dok je u 2000. izvoz pokrivaio 56 posto uvoza, u 11-godišnjem razdoblju izvoz je pokrio 48 posto uvoza. Ne moæemo ostati slijepi i nijemi na ovakve pokazatelje, a oni su rezultat i monetarne politike. Zbog buduænosti svoje zemlje ne smijemo zatirati istinu, a neistinu zvati istinom – rezimirao je Mariæ gospodarsko stanje Hrvatske prozivajuæi HNB da njegova monetarna politika godinama ubija izvoz i domaæu proizvodnju, a potieèe uvoz.

– U vrijeme najveæe gospodarske i finansijske krize bankarskom sektoru dopušta se velik profit, od èega su 4,4 milijarde kuna samo prihodi od provizija i naknada kojih je u bankama èak 227. Dobar dan – naknada, hoæete sjesti – naknada, do viðenja – naknada. Kao da HNB uæiva u tome da veæina u Hrvatskoj ispašta, a pojedinci se sramotno bogate. HNB-ovo stablo u medijima kiti se lijepim lišæem, ali plodovi tog stabla su gorki. No stablo se mjeri po plodovima, a ne po lišæu – govorio je Mariæ dodavæi da je novac od otpuštanja devizne prièuve HNB darovao bankama.

– Predsjednik uprave jedne banke godišnje uprili 3,3 milijuna kuna, drugi u džep spremi èak 5,2 milijuna, a ti milijuni odlaze na saune, masaæe, putovanja... – smetalo je Mariæu, a prozvao je HNB i zato što u vrijeme najveæe krize u Hrvatskoj ni jedna kuna od dobiti banaka nije završila u državnom proraèunu...

Pregledno:

Od '95. pa do danas:

- prosječna se plaća udvostručila

- troškovi višeg nego udvostručili

- tečaj kune pa je za 15 posto, znači kuna je ojačala 15 posto

- štiti se 95 posto u eurima, dok uspješnost i efikasnost mjerimo u stabilnoj kuni u odnosu na euro

- BDP je bio 164 milijarde '99., a danas je 334,6 milijardi, porastao je dvostruko, isto tako udvostručio se i po stanovniku

- hrvatski se inozemni dug sa 10 milijardi popeo na 46 milijardi, odnosno četiri i pol puta je veći.

- dug sredinje države sa šest milijardi eura povećao se na devet milijardi eura, povećan je tri puta,

- inozemni dug RH u ukupnom BDP-u sa 47 posto u 2000. porastao je danas na iznad 100 posto BDP-a.

- prihodi državnog proračuna povećali su se 2,4 puta, kao i rashodi državnog proračuna,

- u 2000. godini izvoz je bio 4,8 milijardi eura, a uvoz 8,6 milijardi,

- u 11 proteklih godina RH je ukupno izvezla 77,4 milijarde eura, a uvezla 158,1 milijardu eura.

- dok je u 2000. izvoz pokrivaio 56 posto uvoza, u 11-godišnjem razdoblju izvoz je pokrio 48 posto uvoza

-

4,4 milijarde kuna u bankarskom sektoru prihodi samo od provizija u vrijeme najveće krize

-
227 naknada i provizija u bankama

-
godišnji prihodi predsjednika uprave banaka: 3.3 i 5.2 milijuna kuna

-
ni jedna kuna od dobiti nije završila u državnom proraèunu

-
Ukupni kamatni prihodi banaka u 2000. bili su im 8,4 milijarde kuna, a rasli su do 14 milijardi kuna u 2006., da bi u tri godine krize ostvarili prosjeèno godišnje fantastiène 22 milijarde kuna. Samo na kamatama

-
stambeni krediti èine 58 milijardi kuna,

-
kupnja auta 6,2 milijardi,

-
kreditni stanovništva na minusima po tekuæim raèunima 55 milijardi kuna. Uz kamatu 12 ili 14 posto (?)

Tihomir
Dujmoviæ, V.list

Dok se zastupnici svađaju oko nevažnosti pokazujuæi da ih samo gola vlast zanima, uporno se èuti o jednom govoru kakvog dosad nikad u Saboru nismo èuli. Zastupnik Goran Mariæ je u Saboru u povodu izvještaja HNB-a nizom brojki i zastrašujuæim podacima secirao finacijsko stanje u zemlji. On proziva HNB da

ništa ne čini da se ono promijeni pokazujući narodu jezikom golih brojki kakvo nam je nakazno stanje financija. Hrvatska je u ovih 11 godina udvostručila BDP, povećala 2,4 puta prihode državnog proračuna, udvostručila i prosječnu plaću, ali se istodobno inozemni dug povećao 4,5 puta!

Ukupni dug sredine države povećao se 300%! Kad je Tuđman umro, izvoz je bio 4,8 milijardi eura, uvoz 8,6 milijardi eura, izvoz je pokrivaio 56% uvoza, no u zadnjih 11 godina pokrivenost uvoza izvozom pala je na 48%, dakle 15%! Štoviše je HNB napravio da potakne zaustavljanje tog trenda? U istih tih 11 godina komercijalne su banke ostvarile 40 milijardi kuna dobiti, a samo iz osnovnog biznisa imale su 32 milijarde kuna čiste dobiti. U posljednjih pet godina, uključujući tri godine jezive krize, banke su ostvarile dvostruko više dobiti nego u 7 godina prije, a pritom uopće nisu povećale kreditnu aktivnosti.

Recimo Zagrebačka i Privredna banka su u zadnjih 11 godina ostvarile više od 20 milijardi kuna čiste dobiti, tako da su u tom razdoblju ostvarile više od 500% svog ukupnog temeljnog kapitala! Sve je to izgovorio Goran Marić za saborskom govornicom i sve su te brojke mediji zgurali pod tepih. Ove jezive brojke koje Marić iznosi pokazuju da je naša ekonomska politika uporno kriva, da dobiti od toga imaju primarno banke, a jedini regulatorni faktor, a to je HNB sa slavim Rohatinskim, u izvješću Saboru ne sugerira da tu njima nešto ne čini.

Zanimljivo, za svih tih 11 godina guverner HNB-a bio je isti čovjek. U izvješću HNB-a nema ni riječi o razlozima ovih groznih rezultata, ni naznake nivoze zbog ove katastrofe, u tom izvješću nema mjera da se stanje promjeni, ni osjećaja krivnje. HNB je, primjerice, u zadnje dvije godine smanjivao obvezne stope pričuve bankama, čime su one dobile nekoliko milijardi kuna u trenutku kad su već imale u prosjeku po pet milijardi kuna vrijednih sredstava koje su držale kod HNB. Da im je falilo novca, koristile bi taj novac zar ne? Ali ni ta sredstava ni nove milijarde koje im je HNB stvorio nisu završile kako je najavljeno, za poticanje malog i srednjeg poduzetništva u turizmu i poljoprivredi.

Štoviše to ne nervira guvernera? Štoviše ga o ovim relacijama nitko ne pita, osim Gorana Marića? Recimo, banke su u godinama krize naglo povećale svoje kamatne prihode, a da su pritom održale istu kreditnu aktivnost. Ukupni kamatni prihodi u 2000. bili su im 8,4 milijarde kuna, a rasli su do 14 milijardi kuna u 2006., da bi u tri godine krize ostvarili prosječno godišnje fantastične 22 milijarde kuna. Samo na kamatama!

Tko bi se nad ovim podacima trebao zamisliti ako ne HNB? Banke su u godinama krize udvostručile prihod od provizija i naknada pa su nekamatni prihodi u tri godine krize iznosili 5 milijardi kuna! Samo jedna banka ima popis od 227 različitih vrsta provizije i naknada koje zarađunava korisnicima, a HNB to mirno promatra. Recimo, u izvješću HNB-a nema objašnjenja za vlastitu stavku "neto pogreške i propusti" u platnoj bilanci premda je na toj stavci upravo nevjerojatnih milijardu eura! Gdje je taj novac, pita Marija. Nitko ne zna i nitko to HNB ne pita!

Od 2005. do 2010. takve stavke su skupile 5,6 milijardi eura iako je to eksplicitni nevidljiv odljev kapitala iz Hrvatske i premda je i MMF skakao na noge kad je to vidio, HNB u izvješću ne obrazlaže o čemu je riječ. Hrvatski su kreditni plasmani takvi da su komercijalne banke odobrile 46% kredita stanovništvu, a samo 40% posto kredita trgovačkim društvima. Stambeni krediti čine 58 milijardi kuna, kupnja auta 6,2 milijardi, ali krediti stanovništva po minusima na računu nevjerojatnih 55 milijardi kuna. A svi znamo kakve su tu kamate!

Tko bi ako ne HNB svojim mjerama trebao prisiliti banke da nam minusi po tekućim računima ne budu 12 ili 14 posto? U izvješću nema ni riječi o tome zbog čega ostvarenu dobit od 2 milijarde kuna nisu uplatili u državni proračun! Kakve mi imamo stranke kad usred kampanje "Roha ultrapopularan", kakve ekonomske institucije, koje čine na ove grozote?! I kako je moguće da se Marija mahnito medijski proganja samo zato što je rekao da je car gol? I koja je onda HDZ-ova politika: Marijæva, koji im je odbor za financije, ili Keegrina, koji je glavni ekonomski savjetnik Vlade?

I